

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-11-08

Diarienummer N609-4184/22

Handläggare:

Karin Pettersson

E-post: karin.pettersson@grundskola.goteborg.se

Beslut om kompletterande budget oktober 2023

Förslag till beslut

I grundskolenämnden,

Grundskolenämnden beslutar att godkänna fördelningen av kompletterande budget oktober 2023 i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2023-11-08, förutsatt att budgeten godkänns i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har att fatta beslut om förslag till kompletterande budget, oktober 2023. Med anledning av att budgeten avser temporära medel för inköp som måste göras före årsskiftet bedömer förvaltningen att ärendet bör hanteras skyndsamt. Grundskolenämndens beslut om fördelning av tillkommande budgetmedel föreslås därför fattas innan beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige men under förutsättning att kompletterande budget godkänns. Därmed ges både kommunala och fristående skolor bättre planeringsförutsättningar för att använda tillskottet av medel under innevarande år.

I förslaget till kompletterande budget tilldelas grundskolenämnden totalt 50 mnkr i temporära medel för 2023 för att kunna genomföra olika inköp, läromedel nämns särskilt. Det föreligger en risk utifrån att den kompletterande budgeten kommer sent på året, det ställer krav på att hela inköpsprocessen fungerar och att kostnader för inköpen kan bokföras på 2023. Medlen för läromedel kan göra det möjligt för förvaltningen att även söka statsbidrag för läromedel. Skulle förvaltningen inte fullt ut kunna genomföra alla beställningar under 2023 kan det leda till att förvaltningen inte kan ansöka om fullt statsbidrag vare sig 2023 eller 2024.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ekonomiska konsekvenser av den kompletterande budgeten redogörs för under rubriken "Beskrivning av ärendet".

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Det finns i dag skillnader mellan skolor när det gäller tillgång till läromedel. Medel för extra inköp av läromedel ger bättre förutsättningar för elevers kunskapsinhämtning och ökad kvalitet i undervisningen.

Samverkan

Information på facklig samverkansgrupp (FSG) den 13 november 2023.

Bilagor

1. Fördelning kompletteringsbudget till skolenheter med enskild huvudman samt medel som tillfaller kommunala verksamhet 2023
2. Yrkande från S, V och MP om kompletterande budget oktober 2023, daterat 2023-10-03
3. Tjänsteutlåtande från stadsledningskontoret, Underlag för kompletterande budget oktober, daterat 2023-10-20

Ärendet

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har att fatta beslut om kompletterande budget för oktober 2023. Grundskoleförvaltningen lämnar i föreliggande tjänsteutlåtande förslag på fördelning av tillkommande budgetmedel.

Beskrivning av ärendet

Göteborgs Stad står likt många kommuner inför ett ekonomiskt bekymmersamt läge. Den höga inflationen innebär höga pensionskostnader, höga räntor och ökade inköpskostnader. De kommunala skolorna står inför stora ekonomiska utmaningar, både för 2023 och 2024. Majoriteten av skolorna arbetar med ekonomiska åtgärdsplaner för att nå budget i balans vid årets slut. Åtgärderna omfattar både neddragning av personal och minskade inköp av material, såsom läromedel.

Temporära medel för olika inköp

Grundskolenämnden tilldelas totalt 50 mnkr i temporära medel för 2023 för att kunna genomföra olika inköp. I yrkandet från S, V och MP, daterat 2023-10-03, lyfts grundskolenämnden ekonomiska situation för 2023 och 2024 fram. För att underlätta och mildra anpassningen som grundskolenämnden behöver göra under 2024 tilldelas nämnden medel för att kunna tidigarelägga viktiga inköp av material, exempelvis läromedel.

Fördelning av temporära medel för olika inköp

Enligt skolförordningen (2011:185) ska tillskjutande resurser som ges till hemkommunens verksamhet under budgetåret, motsvarande ges som tillskott till de enskilda huvudmännen.

De 50 mnkr föreslås att fördelas med lika andel per elev till respektive kommunal och fristående skola, med hänsyn taget till påslag för administration och moms till de fristående skolorna. Förvaltningen föreslår därmed att 11,262 mnkr fördelas till skolor med enskild huvudman, enligt bilaga 1 och 38,738 mnkr tillfaller kommunal verksamhet.

De 38,738 mnkr som avser den kommunala verksamheten föreslås att fördelas enligt nedan:

- 35 mnkr fördelas utifrån elevantal och ska användas för inköp av läromedel i enlighet med Skolverkets definitionen av statsbidrag för vissa läromedel. Till elever i anpassad grundskola ges dubbelt så mycket i ersättning som till elever i förskoleklass och grundskola.
Genom extra inköp av läromedel för 35 mnkr kommer förvaltningen upp i samma läromedelskostnad per elev som de senaste tre åren. Det i sin tur möjliggör för förvaltningen att köpa in ytterligare läromedel för 27 mnkr som finansieras av statsbidrag för vissa läromedel
- 3,738 mnkr fördelas till måltidsverksamheten för inköp av livsmedel.
Fördelningen mellan måltidsenheterna görs proportionerligt utifrån elevantal.

Ekonomiska konsekvenser

De åtgärdsplaner som de kommunala skolorna upprättat under 2023 har inneburit minskning av både personal och inköp. I kostnadsutfallet till och med oktober 2023 visas ett betydligt mindre inköp av läromedel jämfört med de tidigare tre åren.

Grundskoleförvaltningen har tidigare år haft en god ekonomi och gjort medvetna satsningar på läromedelsinköp. Läromedelskostnaden per elev har därför varit förhållandevis hög de senaste åren.

Föreliggande kompletteringsbudget riktas till inköp av bland annat läromedel vilket möjliggör för förvaltningen att ansöka om statsbidrag för inköp av vissa läromedel, ett nytt statsbidrag från och med 2023.

Syftet med statsbidraget för inköp av vissa läromedel 2023 är att det ”... ska användas till inköp av vissa läromedel för att stärka elevernas tillgång till läromedel i förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan.”. I förordningen beskrivs vilka villkor som gäller för att få del av statsbidraget. För att få del av statsbidraget ska grundskoleförvaltningen under bidragsåret själva finansiera förlagsproducerade läromedel motsvarande en genomsnittlig kostnad per elev som förvaltningen har haft de senaste tre åren för sådana läromedel. Bidraget ska alltså användas som utökade insatser till förmån för ökat inköp av förlagsproducerade läromedel. För Göteborgs Stads kommunala skolor är bidragsramen 27 mnkr.

Förvaltningens senaste prognos, per oktober 2023, visar på att många skolor går in i budgetåret 2024 med fortsatta ekonomiska utmaningar. Därmed kan 2024 års ekonomiska situation med fortsatta åtgärder för ekonomi i balans leda till svårigheter för förvaltningen att ansöka om statsbidrag för vissa läromedel under 2024.

Det föreligger dock en risk då beslut om den kompletterande budgeten kommer sent på året. Hela inköpsprocessen måste fungera fullt ut och inga hinder eller förseningar får uppstå för att inköpen ska kunna bokföras på 2023. Om förvaltningen inte fullt ut kan genomföra alla beställningar under 2023 kan det leda till att förvaltningen inte kan ansöka om fullt statsbidrag eller att inte kraven för ansökan uppfylls för 2023 och/eller 2024.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att de extra medlen kommer att gynna elevernas kunskapsutveckling och undervisningens kvalitet. Eftersom det idag finns skillnader i tillgång på läromedel för eleverna kommer dessa läromedelsinköp bidra till en mer likvärdig skola.

I beskrivningen av ärendet lyfts ekonomiska konsekvenser med de tillskjutande budgetmedlen. Först och främst risken med att inköpsprocessen kanske inte kommer fungera fullt ut på grund av sena nämndbeslut, som i sin tur kan leda till att den planerade ansökan om bidragsramen för vissa läromedel helt eller delvis måste återbetalas. Eftersom statsbidragsansökan grundar sig i de senaste tre årens läromedelsinköp finns även risk för att förvaltningen inte kan ansöka om medel 2024 på grund av den ekonomiska situationen nästa år.

Med anledning av att budgeten avser temporära medel för inköp som måste göras före årsskiftet bedömer förvaltningen att ärendet bör hanteras skyndsamt. Grundskolenämndens beslut om fördelning av budgetmedel föreslås därför föregå beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Därmed ges både kommunala och fristående skolor bättre planeringsförutsättningar för att använda tillskottet av medel.

Protokollsutdrag skickas till

Grundskoleförvaltningens ledningsgrupp

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Maria Andersson
Förvaltningsdirektör

Helena Sjöberg
Avdelningschef för avdelningen styrning och ledning